

Opracowały: Dorota Kędzierska, nauczyciel języka polskiego
Iwona Pietrzak- Płachta, bibliotekarz szkolny
Gimnazjum w Pliszczynie

„Spotkaj się z książką”

Jak popularyzować czytelnictwo wśród młodzieży szkolnej?

Z pewnością nie jest to zadanie łatwe. Szczególnie gdy wokół obserwujemy ogólną tendencję wypierania książki przez inne środki masowego przekazu, zmniejszanie się zainteresowania książką, zwłaszcza literaturą piękną, a z badań społecznych wyłania się obraz przedstawiający alarmująco niski stan czytelnictwa w polskim społeczeństwie.

Taki obraz sytuacji powinien mobilizować do prowadzenia w szkole działań, które przeciwdziałałyby temu zjawisku i zachęcały młodzież do sięgania po książki (nie tylko zadane lektury!).

I w naszej szkole takie próby podejmujemy. Mają one na celu:

- uświadomienie roli książki w kulturze i życiu człowieka
- rozbudzenie potrzeby czytania i popularyzację czytelnictwa
- kształtowanie gustów czytelniczych młodzieży
- kształcenie umiejętności posługiwania się wydawnictwami różnego rodzaju
- wyrobienie nawyku czynnego uczestnictwa w przedsięwzięciach biblioteki oraz wzrost zainteresowania jej zbiorami

Realizację przedsięwzięcia pod hasłem „Spotkaj się z książką” rozpoczęliśmy w roku szkolnym 2002/2003 od przygotowania wspólnie z uczniami **gazetki z okazji „Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich”** ustanowionego w 1996 roku i obchodzonego 23 kwietnia. Na treść gazetki złożyły się: informacje dotyczące ustanowienia tego święta i ochrony praw autorskich na świecie, ciekawostki zatytułowane „O książce kilka NAJ” i części poświęconej wyrazom obcym, przysłowiom, aforyzmom, frazeologizmom związanym z książką i biblioteką.

Kolejnym zadaniem było przeprowadzenie **„Konkursu wiedzy o książce i bibliotece”**, który miał uczniom uświadomić obecność książki w różnych dziedzinach życia człowieka od najdawniejszych czasów. Uczestniczyły w nim trzyosobowe drużyny reprezentujące wszystkie klasy. Konkurs przebiegał w dwóch etapach: pisemnym (uczniowie rozwiązywali test w ciągu 45 minut) i ustnym (uczniowie odpowiadali na pytania i rozwiązywali zadania). W części pisemnej konkursu należało odpowiedzieć na 28 pytań z zakresu podstawowej terminologii związanej z książką i biblioteką, wiedzy na temat sposobów korzystania z zasobów bibliotecznych, znajomości różnych typów wydawnictw, historii książki, pisma itp. Do części ustnej zakwalifikowały się 4 drużyny reprezentujące klasy. Zadania wymagały od uczniów znajomości budowy książki, różnych czasopism, zadań biblioteki, a także umiejętności posługiwania się katalogami, różnymi wydawnictwami encyklopedycznymi, słownikami, leksykonami oraz popisania się zdolnościami twórczego myślenia.

Następnym pomysłem mającym zachęcić uczniów do odwiedzania biblioteki szkolnej i innych było zaproponowanie im **wyszukania interesujących scenariuszy przedstawień** i wybranie jednego, które można by było wystawić na szkolnej scenie. Spośród kilku propozycji wybrany został scenariusz M. Jokiela pt. „Skrzydełka”, według którego przygotowano przedstawienie i zaprezentowano je szkolnej publiczności podczas **obchodów Międzynarodowego Dnia Bibliotek Szkolnych**. Obchody tego dnia w naszej szkole zapowiadała także gazetka przed biblioteką szkolną, a nazwa naszej szkoły widniała na ogólnopolskiej liście szkół świętujących Międzynarodowy Dzień Bibliotek Szkolnych, zamieszczonej w internecie na stronie *www.biblioteka.edu.pl*.

Wzrost zainteresowania książką wśród młodzieży szkolnej uwarunkowany jest dostępnością do ciekawych tytułów w szkolnej bibliotece, dlatego też w naszym gimnazjum **zorganizowana została „Wielka Loteria Fantowa”**, z której dochód przeznaczaliśmy na zakup książek do szkolnej biblioteki. Fanty na loterię wykonali sami uczniowie podczas zajęć plastyki (ramki, obrazy malowane na szkle, figurki z masy solnej, malowane butelki). W ten sposób udało się nam włączyć niemal wszystkich uczniów w pracę na rzecz wzbogacenia zbiorów biblioteki. Finał loterii odbył się podczas „Dni Otwartych Szkoły”. Akcja ta przyczyniła się do zebrania funduszy na zakup książek, ale również była doskonałą promocją szkolnej biblioteki wśród przyszłych uczniów naszego gimnazjum.

W związku z pozyskaniem funduszy na zakup książek i chęcią odkrywania a także zaspokojenia upodobań czytelniczych uczniów przeprowadzono **konkurs na najciekawszą recenzję i reklamę książki pod hasłem „Wakacyjny bestseller”**. Na podstawie prac konkursowych stworzono listę szkolnych bestsellerów. Poszerzona ona została o nowe tytuły po przeprowadzeniu **lekcji łączących treści z zakresu bibliotekoznawstwa i języka polskiego**. Podczas tych zajęć powstał „katalog ciekawych książek”, do którego uczniowie wykonali zestaw kart katalogowych z recenzjami swoich ulubionych lektur. Katalog ten został włączony do warsztatu informacyjnego biblioteki szkolnej i jest często wykorzystywany przez młodzież. Tytuły z listy szkolnych bestsellerów i „katalogu ciekawych książek” były dla nas cenną wskazówką przy zakupie książek do biblioteki.

Innym pomysłem na budzenie zainteresowania szkolnym księgozbiorem, jest **umożliwienie młodzieży decydowania wspólnie z dorosłymi o wyborze tytułów, które są kupowane do biblioteki**. Łącznicy z biblioteką zbierają w swojej klasie informacje i tworzą klasową listę książek, które chętnie byłyby wypożyczane przez uczniów z biblioteki (dezyderaty). Najczęściej pojawiające się tytuły są kupowane. Efekty tego działania widzimy, gdyż uczniowie nie mogą doczekać się włączenia do księgozbioru książek, o które prosili, angażują się w proces opracowania książek (przepisują karty katalogowe, obkładają w folię, wypisują karty książki).

W roku szkolnym 2003/2004 mamy jeszcze w planie zorganizowanie **wycieczki do drukarni**, gdzie uczniowie zapoznają się z pracą maszyn drukarskich, metodami przygotowania książki do druku oraz samym procesem drukowania. Przewidujemy też wizyty w **bibliotekach lubelskich** w celu zapoznania uczniów z zasadami funkcjonowania bibliotek naukowych, ich warsztatem informacyjnym, zbiorami, skomputeryzowanymi katalogami i czytelniami.

Interesującą propozycją dla uczniów może okazać się także **trening szybkiego czytania**. Zajęcia będą miały charakter warsztatów, podczas których uczniowie poznają podstawowe typy czytania oraz techniki szybkiego czytania.

Przedstawione przez nas działania są podejmowane równocześnie z tymi, które prowadzimy na co dzień. Jednak ich nieco inny charakter wzbudza zainteresowanie uczniów i zachęca do odwiedzania biblioteki a tym samym do spotkań z książką.